

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U102198

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-07-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ян Фуїнь ...

2. Yang Fuyin

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Культура і мистецтво. Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 24-06-2021

Спеціальність за освітою: Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61003, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 55.053.044

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, буд. 87, м. Суми, Сумський р-н., Сумська обл., 40002, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61003, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 18.41

Тема дисертації:

1. Жанр неаполітанської пісні XVI-XIX століть (теоретичний аналіз)
2. The genre of Neapolitan song in the 16th–19th centuries (theoretical analysis)

Реферат:

1. Дисертацію присвячено вивченню у теоретичному аспекті жанру неаполітанської пісні – явища, з яким пов'язані стійкі шаблони сприйняття. До недавнього часу Canzone Napoletana здавалася цілком визначеним пластом вокальної культури із конкретними характеристиками, внаслідок її популярності у галузі салонної та «легкої музики» з кінця XIX століття й до 1970-х років, коли інші – не естрадні форми Canzone Napoletana – були витіснені поза музичний контекст. «Santa Lucia», «O' Sole Mio», «Torna a Surriento» поряд з іншими зразками поетів С. Ді Джакомо, Л. Бовіо, Е. Муроло, композиторів Т. Коттрау, Ф. Тості, Е. Ді Капуа, Е. Куртіса, Л. Денци та інших, із характерним для них змістом мелодраматичного відтінку, підкреслено кантиленною

мелодикою, прямими гармоніями та неаполітанським діалектом, вважалися класичним каноном і чи не єдиною формою неаполітанської пісні, що почали формуватися лише з 1830-х років. Однак у ситуації максимальної ясності, залишалась нерозкритою низка питань, головне з котрих – якими є витoki даного явища? Які жанрові різновиди народної італійської пісні протягом її багатовікової історії вплинули на формування канону, визнаного класичним? Будучи прикладом художнього синтезу професійної / композиторської та народної / аматорської традицій, неаполітанська пісня, чия хронологічна приналежність у довідкових виданнях визначена досить чітко (кінець XIX – початок XX століть), потребує нового з погляду – більш системного та комплексного. Саме такий підхід здатний вирішити проблему «білих плям» щодо витоків Canzone Napoletana, її жанрових різновидів, висунутих у процесі історичної еволюції. Зазначені положення визначають актуальність запропонованої теми, дозволяють узагальнити досягнення наукової думки та залучити досі невивчений музичний матеріал. Об'єктом дослідження обрано жанр неаполітанської пісні. Предметом є процеси еволюції жанру в залежності від музично-історичного контексту, стильових установок епохи та індивідуальної творчості композитора. Мета дослідження полягає в осмисленні неаполітанської пісні як цілісного жанрового явища в процесі його історичної еволюції: від витоків в народній та міській культурі Середньовіччя, різновидів Canzone Napoletana у різних музичних епохах до визнаного канону «неаполітанської пісні» на рубежі XIX– XX століть. Узагальнення результатів наукових досліджень щодо особливостей Canzone Napoletana як жанрового явища довів, що в українському, російськомовному і китайському музикознавстві ситуація розробленості інформаційного поля з питання Canzone Napoletana є вкрай слабкою, незважаючи на деякі кроки у цьому напрямку (С. Буригін, О. Москвін, Фанг Яхонг, Чан Цзін Ге). Інформація за даною темою зосереджена здебільшого в зарубіжних джерелах, як і самі нотні зразки, що являють собою бібліографічну рідкість навіть в Італії. Це обумовило звернення до вивчення іноземних джерел – переважно італійських дослідників. Встановлено, що передумови сучасної наукової думки, спрямованої на вивчення музичного фольклору Неаполя, вперше виникли в Італії у XIX столітті (Ф. Чіреллі, Г. Унгареллі, К. Блазіс та ін.). В контексті інтересу романтизму до народної культури музикознавчі розвідки носили більшою мірою практичний характер: збору і запису текстів неаполітанських пісень, нотної фіксації зразків усної творчості. Першим в цьому напрямку стала збірка «Passatempi musicali» Г. Л. Коттрау (1824), що впродовж наступних 50 років породила цілу хвилю створення та видань збірок 4 неаполітанських пісень у XIX столітті (Ф. Флорімо, Т. Коттрау, В. де Мельо, Л. Чіурацці). У дисертаційному дослідженні також охарактеризовано роль музичнодослідницької та редакторської праці композитора Гійома-Луї Коттрау, розглянуто підготовлену ним «Passatempi musicali» – збірку неаполітанських пісень, до якої увійшли фрагменти з опер-buffa, стародавні селянські пісні, епіко-ліричні пісні, балади, розбійницькі пісні та пісні-пародії з міського циклу, імпровізаційні пісні. Видана вперше у 1824 році, вона сприяла затвердженню Canzone Napoletana у європейському музичному контексті. Підкреслено, що завдяки зусиллям Г.-Л. Коттрау, француза за походженням, було зафіксовано найдавніші зразки унікальної пісенної спадщини південно-італійського регіону, що знайшло надалі підтвердження в етномузикознавчих розвідках XX століття. Узагальнено і музично-теоретичні відомості про неаполітанські пісні останніх десятиліть XIX п початку XX століття, визнаних «золотою добою» даного жанру. Підкреслюється типовість їх форми (куплетна, АВ), схожість фактурного та гармонійного рішень, переважання кантилени, простота мелодійного рисунка та загальна «відкритість» Canzone Napoletana до інтонаційного діалогу з будь-якими вокальними жанрами.

2. The dissertation is devoted to the theoretical study of the genre of Neapolitan song – a phenomenon associated with stable patterns of perception. Until recently, Canzone Napoletana seemed a definite layer of vocal culture with specific characteristics, due to its popularity in the field of salon and "light music" from the late 19th century until the 1970s, when other non-pop forms of Canzone Napoletana were pushed out of musical context. "Santa Lucia", "O 'Sole Mio", "Torna a Surriento" along with other examples of poets S. Di Giacomo, L. Bovio, E. Murolo, composers T. Cottrau, E. di Capua, L. Denza, and others, with their characteristic melodramatic content, emphasized by cantilena melodies, spicy harmonies and Neapolitan dialect, were considered a classical canon and almost the only form of Neapolitan song, which began to take shape only in the 1830s. However, in a situation of

maximum clarity, a number of questions remained unsolved, the most important of which is the next. What are the origins of this phenomenon? What genre varieties of Italian folk song during its centuries-old history have influenced the formation of a canon that is recognized as classical? As an example of the artistic synthesis of professional / composer and folk / amateur traditions, Neapolitan song, whose chronological affiliation is clearly defined in reference books (late 19th – early 20th centuries), needs a new look, more systematic and comprehensive. It is this approach that can solve the problem of "white spots" on the origins of Canzone Napoletana, its genre varieties, which are put forward in the process of historical evolution. These provisions determine the relevance of the proposed topic, allow to summarize the achievements of scientific thought and to attract still unexplored musical material. The object of study is the genre of Neapolitan song. The subject of research is the process of genre evolution depending on the musical-historical context, stylistic attitudes of the epoch and individual creativity of the composer. The aim of the study is to understand Neapolitan song as a holistic genre phenomenon in the process of its historical evolution: from the origins of folk and urban culture of the Middle Ages, varieties of Canzone Napoletana in different musical eras to the recognized canon of "Neapolitan song" at the turn of 19–20 centuries. The generalization of the results of scientific research on the features of Canzone Napoletana as a genre phenomenon has shown that the information field development on Canzone Napoletana is extremely weak in Ukrainian, Russian and Chinese musicology, despite some steps in this direction (S. Burygin, O. Moskvina, Fang Yahong, Chang Jing Ge). Information on this topic is concentrated mostly in foreign sources, as well as the musical samples themselves, which are a bibliographic rarity even in Italy. This led to recourse to the study of foreign sources, mostly Italian researchers. It is established that the preconditions of modern scientific thought aimed at studying the musical folklore of Naples first appeared in Italy in the 19th century (F. Cirelli, G. Ungarelli, C. Blazis and others). In the 10 context of Romanticism's interest in folk culture, musicological explorations were more of a practical nature: the collection and recording of texts of Neapolitan songs, the musical notation of samples of verbal art. The first in this direction was the collection "Passatempo musicali" (1824) by G. L. Cottrau, which over the next 50 years gave rise to a whole wave of creation and publication of collections of Neapolitan songs in the 19th century (F. Florimo, T. Cottrau, W. de Mello, L. Chiuratsi). At the same time, based on the results of scientific research and own analytical observations, there is a lack of coverage in the scientific literature on the chosen topic of the period of existence of Canzone Napoletana from the Middle Ages to Romanticism. It is proved that the first mention of the song culture of the peoples of the Iberian Peninsula dates back to the 13th century, available for study audio and musical material – ones to the 15th century.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Анфілова Світлана Геннадіївна
2. Anfilova Svitlana Gennadijivna

Кваліфікація: 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Александрова Оксана Олександрівна
2. Aleksandrova Oksana Oleksandrivna

Кваліфікація: 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Казначеева Тетяна Олександрівна
2. Kaznacheeva Tetiana O.

Кваліфікація: 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Устименко-Косоріч Олена Анатоліївна

2. Ustymenko-Kosorich Olena A.

Кваліфікація: 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бірюкова Лариса Анатоліївна

2. Biryukova Larisa A

Кваліфікація: 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Зав'ялова Ольга Костянтинівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Зав'ялова Ольга Костянтинівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.